

Plan realizacji materiału wiedzy o kulturze w liceum i technikum

(plan wynikowy dwustopniowy)

Kształcenie w zakresie podstawowym – 1 godz. tygodniowo (ok. 35 godz.).
 Kształcenie w zakresie rozszerzonym – 2 godz. tygodniowo (ok. 70 godz.).
 W ostatniej rubryce zasugerowano wprowadzenie w poszczególnych klasach kontekstów i elementów ścieżek edukacyjnych:
 POL – język polski, H – historia, WOS – wiedza o społeczeństwie, F – edukacja filozoficzna, EUR – edukacja europejska, E – etyka.

Temat lekcji	Liczba godzin	Materiały edukacyjne	Wymagania		Ścieżki edukacyjne, konteksty		
			Poziom podstawowy Uczeń:	Poziom rozszerzony Uczeń:	Klasa I	Klasa II	Klasa III
ZAGADNIENIA OGÓLNE							
Co to jest kultura?	1	słowniki języka polskiego, encyklopedie ilustracje przedstawiające wytwory kultury (np. piramidy w Gizie) i natury (np. wydma pustynna)	– zastanawia się nad znaczeniem słowa „kultura” – odróżnia elementy świata kultury od tworów i zjawisk natury – rozumie pojęcia: kultura, kultura regionalna, kultura ludowa, mała ojczyzna – określa relacje pomiędzy pojęciami: kultura materialna, kultura duchowa – zna podział kultury ze względu na jej zasięg i czas oddziaływania – wyjaśnia pojęcie „piramida kultury”	– wykorzystuje poznane pojęcia do charakterystyki kultury własnego regionu (np. architektury ludowej) – zna twórców kultury związanych z jego małą ojczyzną	WOS, H, EUR elementy polskiej kultury narodowej, kultura i tożsamość narodu wa w zjednoczonej Europie	POL oświeceniowa opozycja natury i cywilizacji	POL przykłady zjawisk należących do kultury wybranej epoki (np. etos rycerski w średniowieczu, kultura sarmacka w XVII w., zjawiska związane ze schyłkiem wieku – XIX i XX)

		ilustracje przedstawiające postacie i zjawiska należące do kultury popularnej (np. reklama, komiks, zdjęcie znanego sportowca)	– dostrzega różnice pomiędzy kulturą elitarną i masową – charakteryzuje wybrane zjawiska należące do kultury popularnej (np. literaturę i prasę brukową, ogólnodostępne dzieła sztuki wysokiej) – zna pojęcie kiczu, potrafi wskazać przykłady tego zjawiska		– formuluje własną opinię na temat wartości kultury popularnej; wymienia niebezpieczeństwa, które ona ze sobą niesie	we współczesnej kulturze popularnej (np. literatura i film fantasy, gry komputerowe)	F poszukiwanie przez jednostkę tożsamości i autentyczności a komercjalizacja i nieautentyczność kultury masowej	<i>Traktat o manekinach, Ulica Krokodyli</i> H rozwój techniki (radio, film) oraz zmiany społeczne w XIX i XX w., które przyczyniły się do powstania i rozwoju kultury masowej

POJĘCIE SZTUKI. SZTUKI PLASTYCZNE

Sztuka i dzieło sztuki	1	Jan Vermeer van Delft, <i>W pracowni artysty</i> (lub <i>Alegoria malarstwa</i>) Francisco Zurbarán, <i>Martwa natura z pomarańczami</i> *Władysław Tatarkiewicz, [Trudna sztuka definicji sztuki]	– zna ewolucję pojęcia „sztuka” – próbuje zdefiniować pojęcie sztuki – określa cele sztuki, odwołując się również do własnych przemyśleń – rozumie pojęcia: <i>mimesis</i> , ekspresja, sztuka figuratywna, sztuka abstrakcyjna	– wyjaśnia współzależność treści i formy w dziele sztuki – omawia problem oryginalności w sztuce – dostrzega różnice pomiędzy plagiatem a twórczymi nawiązaniami do innych dzieł – dostrzega możliwość definiowania sztuki i dzieła sztuki na pod-	POL pojęcie: <i>mimesis</i> , <i>katharsis</i>	POL problem oryginalności w literaturze – analiza dzieł renesansowych (np. pieśni Kochanowskiego) i klasycystycznych nawiązujących do antyku	

				– na podstawie informacji z podręcznika o starożytnych teoriach proporcji i harmonii w sztuce opisuje dzieła z XVI w. (np. Andrea Palladio, Villa Rotonda; Leonardo da Vinci, <i>Homo quadratus</i>) – wyjaśnia, dlaczego z fragmentu rzeźby antycznej można odtworzyć całość		
Style, prądy, epoki	1	*Witruwiusz, <i>[Piękno ludzkiego ciała a piękno architektury]</i> *Johann Joachim Winckelmann, <i>Opis Torsa w rzymskim Belwedrze</i> (fragm.)	– porównuje obrazy renesansowy i współczesny pod kątem kompozycji – wyjaśnia pojęcia: styl, prąd, epoka – zna cechy stylów klasycznych i antyklasycznych – wskazuje przykłady dzieł różnych sztuk typowych dla wybranej epoki – wyjaśnia relacje między sztuką wysoką a sztuką niską oraz między sztuką wysoką a sztuką użytkową	– wybrane dzieła sztuki identyfikuje z konkretną epoką i stylem – odnajduje w swojej okolicy zabytki architektury i sztuki, potrafi je przypisać do określonych stylów – omawia analogie między formami ubiorów i formami architektury w poszczególnych epokach	POL	renesans, barok, klasycyzm, romantyzm w literaturze
		Rafaël, <i>Święta Cecylia</i> Fernand Léger, <i>Wielkie śniadanie</i> reprodukcje ilustrujące cechy stylów klasycznych oraz antyklasycznych *Mario Praz, <i>[Styl epoki]</i>				

Wybrane style w architekturze i malarstwie	1	CD-ROM <i>Człowiek – twórca kultury</i> , lekcja 7	– analizuje różnice między wybranymi dziełami klasycznymi i antycznymi – nazywa elementy architektoniczne charakterystyczne dla poszczególnych stylów	– charakteryzuje twórczość wybranego artysty (np. mieszkającego w jego regionie, nie musi być to artysta ludowy) – potrafi się wypowiedzieć w dyskusji na temat powokacji w sztuce	POL, H anonimowość artystów średniowiecznych i uwznioślenie roli twórcy w renesansie zjawisko mecenatu na polskich dworach (np. opieka nad średnowiecznymi kronikarzami czy renesansowymi i barokowymi poetami)	POL, F indywidualność artysty w romantyzmie	POL przykłady powokacji w sztuce XX w. porównanie różnych koncepcji artysty i sztuki esej jako gatunek literacki
Artysta – rzemieślnik, odtwórca, twórca, prowokator	1	Roger van der Weyden, <i>Święty Łukasz malujący Madonnę</i> Jacek Malczewski, <i>Natchnienie malarza</i> Marcel Duchamp, <i>L. H. O. O. Q.</i> *Zbigniew Herbert, <i>La-scaux (ze zbioru Barbarzyńca w ogrodzie)</i> *biografie oraz wybrane dzieła Michała Anioła i Salvadora Dalego *Giorgio Vasari, [<i>Charakter i zwyczaje Michała Anioła</i>] *Gertrude Stein, <i>Picasso</i> (fragm.)	– omawia różne koncepcje artysty i sztuki – wyjaśnia pojęcie mecenatu; podaje przykłady współczesnych mecenasów kultury	– dostrzega odwieczną potrzebę utrwalania w sztuce piękna świata – bierze udział w dyskusji na temat: Jak znajomość biografii artysty wpływa na odbiór twórczonej przez niego sztuki? – dostrzega różne sposoby widzenia świata przez artystów			

Sztuka użytkowa i wzornictwo przemysłowe	1	CD-ROM <i>Człowiek – twórca kultury</i> , lekcja 8	– uczestniczy w dyskusji na temat przenikania się sztuki użytkowej i wzornictwa przemysłowego	– określa kierunek, do którego można przyporządkować wybrane dzieło współczesne; potrafi je zinterpretować – wykonuje kolaż lub organizuje happening – potrafi opisać i skomentować dzieło sztuki abstrakcyjnej (obrazy Malewicza, Nowosielskiego)	– wyjaśnia, na czym polega bezforemność i niespójność sztuki współczesnej – zastanawia się, jakie warunki są konieczne, aby utwór nazwać dziełem sztuki – podaje przykłady zatarcia granic między kunsztem a bylejałością	– rozumie, na czym polegają zmiany w pojmowaniu sztuki zachodzące na przełomie XIX/XX w. – zna główne kierunki sztuki współczesnej – rozumie terminy: tradycja, awangarda, sztuka iluzjonistyczna	– uczestniczy w dyskusji na temat przenikania się sztuki użytkowej i wzornictwa przemysłowego	POL nawiązania do tradycji romantycznej w literaturze współczesnej – gry z tradycją, kontynuacja, zaprzeczenie (np. powiadania Sławomira Mrożka, poezja Ryszarda Krynickiego, Tadeusza Różewicza)	POL teoria Czystej Formy Witkacego proza Brunona Schulza postmodernizm w literaturze stosunek wybranych twórców do tradycji, przyczyny szukania nowych środków wyrazu
Trudna sztuka współczesna	1	Pablo Picasso, <i>Panny z Avinionu</i> Francis Picabia, <i>Kompozycja mechanistyczna II</i> Andrzej Wróblewski, <i>Rozstrzelanie V</i> „Mapa sztuki współczesnej, czyli leksykon «izmów»” *Herbert Read, [Rzecz o sztuce współczesnej] *Stanisław Lem, [O upadku sztuk wizualnych]	– rozumie, na czym polegają zmiany w pojmowaniu sztuki zachodzące na przełomie XIX/XX w. – zna główne kierunki sztuki współczesnej – rozumie terminy: tradycja, awangarda, sztuka iluzjonistyczna	– określa kierunek, do którego można przyporządkować wybrane dzieło współczesne; potrafi je zinterpretować – wykonuje kolaż lub organizuje happening – potrafi opisać i skomentować dzieło sztuki abstrakcyjnej (obrazy Malewicza, Nowosielskiego)	– wyjaśnia, na czym polega bezforemność i niespójność sztuki współczesnej – zastanawia się, jakie warunki są konieczne, aby utwór nazwać dziełem sztuki – podaje przykłady zatarcia granic między kunsztem a bylejałością	– rozumie, na czym polegają zmiany w pojmowaniu sztuki zachodzące na przełomie XIX/XX w. – zna główne kierunki sztuki współczesnej – rozumie terminy: tradycja, awangarda, sztuka iluzjonistyczna	– uczestniczy w dyskusji na temat przenikania się sztuki użytkowej i wzornictwa przemysłowego	POL nawiązania do tradycji romantycznej w literaturze współczesnej – gry z tradycją, kontynuacja, zaprzeczenie (np. powiadania Sławomira Mrożka, poezja Ryszarda Krynickiego, Tadeusza Różewicza)	POL teoria Czystej Formy Witkacego proza Brunona Schulza postmodernizm w literaturze stosunek wybranych twórców do tradycji, przyczyny szukania nowych środków wyrazu

Artysta wobec zjawisk kultury współczesnej	1	teksty kultury współczesnej, np. plakat, film, fotografia Piet Mondrian, <i>Kompozycja z liniami</i> René Magritte, <i>Golkonda</i> Andy Warhol, <i>Marilyn Monroe</i> *Gillo Dorfles, „ <i>Nowe ikony</i> ” i „ <i>Cywilizacja konsumpcyjna</i> ” (fragm.)	– potrafi wskazać czas i przyczyny powstania kultury popularnej; podaje przykłady tekstów popkultury – zna pojęcia: pop-art, performance, hiperealizm, graffiti, asamblaż – potrafi zanalizować zawisko kiczu w kulturze popularnej	– potrafi powiązać wiedzę na temat kultury popularnej z tradycyjnymi pojęciami sztuki wysokiej i niskiej – uzasadnia swoją opinię na temat pop-artu, hiperealizmu czy graffiti – interpretuje wybrane teksty kultury popularnej – przygotowuje asamblaż – wyjaśnia, jakie zagrożenia dla współczesnego człowieka niesie cywilizacja konsumpcyjna – opisuje „sztuczną panoramę” wybranego miejsca, np. dzielnicy, w której mieszka		POL fascynacja cywilizacją, techniką, miastem, tłumem w literaturze, (np. <i>Lalka</i> Bolesława Prusa, wiersze skamandrytów i poetów Awangardy Krakowskiej)
Muzea, galerie, zabytki – poznajemy i chronimy kulturę	1	mapa Polski z oznaczeniem zabytków kultury z Listy Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO	– omawia genezę oraz wyjaśnia istotę idei zorganizowanej ochrony dóbr kultury oraz konserwacji zabytków – omawia problem rekonstrukcji zabytków – wskazuje przykłady obiektów umieszczonych na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO	– zna główne zasady ochrony i konserwacji zabytków ujęte w Kartie Weneckiej – wymienia nazwy polskich instytucji zajmujących się ochroną zabytków – orientuje się, jaki jest stan zabytków w najbliższej okolicy; pisze na ten temat notatkę prasową	POL powiązanie początków ruchu muzealniczego z dydaktyzmem oświecenia pisemne formy wypowiedzi – notatka prasowa	

			– zna podstawowe cele działalności muzeów – wymienia najświeższe muzea światowe; umie odnaleźć ich strony w internecie – wie, jakie muzea znajdują się w najbliższej okolicy; zna najcenniejsze eksponaty w nich przechowywane	– opracowuje krótki przewodnik po wybranym zabytkowym obiekcie	
		*Ernst Hans Gombrich, <i>Muzeum wczoraj, dziś i jutro</i> (fragm.) *Jan Białostocki, <i>Galeria arcydzieł czy dom kultury</i> (fragm.)		– opowiada o różnych typach muzeów i ich funkcjach	
Konserwacja zabytków i sztuka wystawiennicza	1	CD-ROM <i>Człowiek – twórca kultury</i> , lekcja 9	– rozumie pojęcia: konserwacja, restauracja, rekonstrukcja – potrafi wskazać czynniki decydujące o sposobie przeprowadzania konserwacji – tworzy wirtualną galerię na wybrany temat; uzasadnia swój wybór	– przygotowuje dokumentację wybranego zabytkowego obiektu	
MUZYKA					
Język muzyki	1	Ludwig van Beethoven, <i>VI Symfonia F-dur</i> op. 68 zwana <i>Pastoralną</i> , cz. II	– opisuje nastroj słuchanej muzyki – wyjaśnia terminy:	– wie, jaką rolę w odbiorze utworu muzycznego pełni przestrzeń,	POL impresjonizm w literaturze POL formy literackie

		Scena nad strumykami (fragm.) Claude Debussy, <i>Ślady na śniegu</i> – preludium nr 6 z I zeszytu <i>Preludiów</i> na fortepian	muzyka programowa, muzyka absolutna – umie wymienić rodzaje muzyki w zależności od obsady wykonawczej – wymienienia elementy języka muzycznego – wypowiada się na temat funkcji muzyki w życiu człowieka i społeczeństwa – potrafi podać przykłady ciekawej muzyki filmowej i określa jej funkcje	w której jest on wykonywany (np. odbiór muzyki organowej – dobiera muzykę do napisanego przez siebie tekstu; uzasadnia swój wybór		
		*Roman Ingarden, <i>Utwór muzyczny i sprawa jego tożsamości</i> (fragm.) *Fryderyk Chopin, <i>Preludium c-mol</i> op. 28 nr 20 *Wolfgang Amadeus Mozart, <i>List do ojca</i> (fragm.) *Fryderyk Chopin, <i>Szkice do nieukończonego podręcznika gry na fortepianie</i>		– omawia jakości emocjonalne pojawiające się w wybranym utworze muzycznym – wymienia ważne dla Mozarta wartości estetyczne muzyki – próbuje zbudować własną definicję muzyki; wskazuje cechy muzyki, które uważa za znaczące przy jej odbiorze		
Czas muzyki	1	Henryk Mikołaj Górecki, <i>III Symfonia</i> , cz. III (fragm.)	– umie wymienić i krótko scharakteryzować najważniejsze formy muzyczne	– zna pojęcie neoklasycyzmu w muzyce – wymienia cechy muzyki romantycznej	POL porównanie cech gatunkowych	

	Wolfgang Amadeus Mozart, <i>Eine kleine Nachtmusik</i> (fragm.) wybrane pieśni Franza Schuberta (np. z płyty Wydawnictwa STENTOR <i>Przeszłość to dziś. Romantyzm</i>) *Hans Heinrich Eggebrecht, <i>Muzyka i czas</i> (fragm.) *Grażyna Bacewicz, <i>Kadziłło</i> (fragm.) *Marcel Proust, <i>W poszukiwaniu straconego czasu</i> (fragm.)	– posługuje się terminami: klasycyzm, romantyzm w muzyce – wymienia nazwiska wybitnych kompozytorów polskich i światowych – porównuje dramaturgię wewnętrzną wybranych utworów muzycznych	– na przykładzie Beethovena dostrzega umowność przyporządkowywania twórców do określonego stylu – wyjaśnia pojęcie „korespondencja sztuk” – wskazuje różnicę pomiędzy czasem obiektywnym a czasem przeżycia; wie, jaką rolę odgrywa czas w utworze muzycznym – zwraca uwagę na sposób opisywania doznań związanych z muzyką		wybranych utworów literackich i muzycznych z tej samej epoki na przykładzie pieśni romantycznych		POL heksametrgrecki i jego odpowiednik w poezji Mickiewicza POL starożytna poezja meliczna POL pojęcie iloczasu POL wiersz sylabotoniczny i inne systemy wiersza polskiego
Na początku był rytm	1	Igor Strawiński, <i>Święto wiosny</i>, cz. II (taniec ofiarny wybranej) Fryderyk Chopin, <i>Walc Des-dur</i> op. 64 nr 1 zwany <i>Minutowym</i> – w wykonaniu Reginy Smendzianki i w jazzowym opracowaniu Andrzeja Jagodzińskiego	– omawia znaczenie rytmu w wysłuchanych utworach – potrafi wskazać związki rytmu i tańca – wymienia funkcje tańca w życiu społecznym – zna nazwy wybranych tańców narodowych i towarzyskich	– wypowiada się na temat roli rytmu w ulubionym gatunku muzycznym – wskazuje związki muzyki z poezją – wymienia cechy muzyki jazzowej i jej odmiany – omawia funkcje tańców narodowych, artystycznych i towarzyskich			

		*Curt Sachs, <i>Muzyka w świecie starożytnym</i> (fragm.) *Johan Huizinga, <i>Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury</i> (fragm.) *Bolesław Leśmian, <i>U źródła rytmu</i> (fragm.)		– zna terminy: rytmika taktowa, takt, metrum – tworzy proste rytmy – omawia genezę rytmiczności pieśni i muzyki instrumentalnej – komentuje związek tańca ze świętowaniem – odnajduje rytm w różnych dziedzinach sztuki i w przyrodzie				
*Melodia i harmonia: poziom i pion	2	Johann Sebastian Bach, <i>Preludium C-dur ze zbioru Das wohltemperierte Klavier</i>, t. I Johann Sebastian Bach/Charles Gounod, <i>Ave Maria</i> Camille Saint-Saëns, <i>Karnawał zwierząt</i> (Słoń, Kukulka, Ptaszarnia, Skamieliny), fragmenty Siergiej Prokofiew, <i>Czy melodie mogą się wyczerpać?</i> (fragm.)		– wypowiada się na temat roli akompaniamentu w utworze muzycznym – omawia relacje między harmonią a melodią – posługuje się terminami: homofonia, polifonia – rozumie pojęcia: systemy tonalne, systemy atonalne w muzyce – rozpoznaje prezentowane w wybranych utworze instrumenty i próbuje je klasyfikować według różnych kryteriów – z kilku dźwięków tworzy różne kombinacje muzyczne, ocenia ich atrakcyjność			POL możliwości zastosowania koncepcji Zygmunta Baumana na przy analizie tekstów literatury najnowszej (np. wiersze Bronisława Maja, Marcina Świetlickiego)	

		Zygmunt Bauman, [<i>Muzyka w ponowoczesnym świecie</i>]		– rozumie poromantyczną ideę „traktowania świata jako tworzywa, nie jako wzoru”				
Współczesne i dawne instrumenty muzyczne	1	CD-ROM <i>Człowiek – twórca kultury</i> , lekcja 5	– rozpoznaje brzmienia instrumentów wchodzących w skład współczesnej orkiestry symfonicznej i potrafi je przyporządkować do poszczególnych grup – krótko opisuje wybrane instrumenty dawne					
Interpretacje i improwizacje	1	Fryderyk Chopin, <i>Walc Des-dur</i> op. 64 nr 1, zwany <i>Minutowym</i> – w czterech wersjach: dwóch pianistycznych, jazzowej i wokalne	– rozróżnia pojęcia: interpretacja i improwizacja – porównuje różne interpretacje utworu Chopina, ocenia ich atrakcyjność i uzasadnia swoją opinię – dostrzega czynniki wpływające na interpretację utworu muzycznego – opisuje atmosferę panującą na koncercie muzyki poważnej, koncercie jazzowym, imprezie rockowej i koncercie gwiazdy muzyki pop – posługuje się terminami: dionizyjskość i apollinijskość w sztuce	– podaje przykłady przeobrażeń gotowych dzieł („muzyka w muzyce”)	POL różne interpretacje utworu poetyckiego mitologia grecka: Apollo i Dionizos	POL improwizacja w poezji romantycznej F koncepcja sztuki wg Nietzschego	POL improwizacja w różnych dziedzinach sztuki (np. poezja, happening)	

			*Glenn Gould, <i>Perspektywy muzyki nagrywanej</i> (fragm.) *Artur Rubinstein, <i>Moje długie życie</i> (fragm.) *Elias Canetti, [Władza dyrygenta]	– potrafi wymienić nazwiska sławnych wirtuozów	– wypowiada się na temat roli nagrań utworów muzycznych we współczesnym świecie – porównuje muzykę nagrań z koncertem granym na żywo – umie porównać sytuację dyrygenta z sytuacją solisty-wirtuoza				
Muzyka a codzienność	1	<i>Tanz (Tabulatura Augusta Nörmigera)</i> <i>Obrek weselny</i> ulubiony przebój, np. rockowy, hip-hopowy	– opisuje rolę muzyki w życiu codziennym – zna pojęcia: muzyka popularna, ludowa, dworska, muzyka świąta, folk – potrafi scharakteryzować rock jako ideologię buntu – rozumie relację pomiędzy muzyką codzienności a muzyką poważną; omawia stopień ich wzajemnego przenikania się – wypowiada się na temat ulubionego stylu muzycznego, uzasadnia swój wybór	– potrafi odnaleźć w słuchanych utworach cechy muzyki popularnej – dyskutuje na temat wartości muzyki popularnej					POL pieśni ludowe (np. w <i>Nad Niemnem</i> Elży Orzeszkowej, <i>Chłopach</i> Władysława S. Reymonta) POL motyw buntu w literaturze (np. poezja Rafała Wojaczka, Andrzeja Bursy, <i>Tango</i> Sławomira Mrożka)
		*Theodor W. Adorno, <i>Filozofia nowej muzyki</i> (fragm.)			– ustosunkowuje się do opinii, że wszechobecność muzyki popularnej				

				utrudnia odbiór innej muzyki – wskazuje przykłady utworów muzycznych bliskich kiczu; omawia wpływ przemysłu komercyjnego na kształtowanie się gustów muzycznych – ocenia zasadność krytyki muzyki elitarniej; porównuje powieściową wizję „muzyki przyszłości” ze współczesną muzyką popularną – łączy muzykę rockową z lat 60. i 70. XX w. z buntem pokoleniowym; dostrzega zjawisko buntu w muzyce współczesnej, np. w hip-hopie i rapie			
*Muzyka i instrumenty ludowe	1	CD-ROM <i>Człowiek – twórca kultury</i> , lekcja 6	*Thomas Mann, <i>Doktor Faustus</i> (fragm.) *Jimi Hendrix, <i>Swiss Leaflet Continued</i> (fragm.)		– rozpoznaje wybrane instrumenty ludowe i ich brzmienia oraz potrafi wskazać rejon występowania danych instrumentów w Polsce – rozpoznaje śpiew białym głosem		

TEATR

Miejsce teatralne, czyli teatr w społeczeństwie, społeczeństwo w teatrze	1	ilustracje przedstawiające teatry: antyczny, jarmarczny, elżbietański, „pudelkowy”, enwironmentalny strony internetowe wielkich teatrów europejskich	– zna pojęcia: amfiteatr antyczny, teatr jarmarczny, teatr elżbietański, przestrzeń sceniczna, iluzja sceniczna – porównuje różne miejsca teatralne; omawia wpływ ukształtowania przestrzeni scenicznej na sposób odbioru przedstawienia – potrafi wskazać teatry w swojej okolicy – opisuje budynek wybranego teatru – określa różne role widza (np. widz jako świadek, sędzia, współuczestnik) – porównuje przedstawienie teatralne z innymi wydarzeniami kulturalnymi z publicznością – odnajduje w internecie potrzebne informacje na temat wybranych teatrów	POL dramat antyczny, renesansowy, elżbietański, klasyczny	POL dramat romantyczny, dramat mieszczański, teatr nowoczesny	

*Bolesław Prus, *Lalka* (fragm.)

– wyjaśnia, w jaki sposób widownia XIX-wiecznego teatru odzwierciedlała ówczesną hierarchię społeczną

		*Bertolt Brecht, <i>Eliminacja iluzji i uczucia</i> się (fragm.) *Jerzy Grotowski, <i>Ku teatrowi ubogiemu</i> (fragm.) *Peter Brook, <i>Pusta przestrzeń</i> (fragm.)		– wskazuje różnice między widzem a świadkiem autentycznego wydarzenia – rozumie pojęcia: efekt obcości, czwarta ściana – omawia koncepcję „teatru ubogiego” – wyjaśnia, jakie znaczenie ma dla teatru interakcja aktor–widz			
Teatr i świat widowisk	1	CD-ROM <i>Człowiek – twórca kultury</i> , lekcja 3	– zapoznaje się z ideą teatrów: „pudełkowego”, environmentalnego, totalnego, „ubogiego” – na podstawie materiału filmowego potrafi omówić przestrzeń gry i usytuowanie widza w poszczególnych typach teatru				
Sztuka inscenizacji, czyli dramaturgia w dramacie	1	Edward Gordon Craig, <i>O sztuce teatru</i> (fragm.)	– wyjaśnia, czym się różni teatralne odczytanie dramatu Williama Szekspira od lektury literackiej – omawia istotę napięcia dramatycznego, np. konflikt protagonisty i antagonisty – posługuje się terminami: inscenizacja, inscenizator,	– zna wybrane czasopisma poświęcone współczesnemu teatrowi – tworzy wizję scenografii do jednej ze scen wybranego dramatu – omawia twórczość wybranego twórcy współczesnego teatru polskiego (np. Krystiana Lupy,	POL konflikt tragiczny	POL wpływ sztuk Szekspira na twórczość romantyków	

			synkretyzm sztuk – wie, jakie zmiany spowodowała w teatrze Wielka Reforma Teatru – wymienia nazwiska wybitnych twórców teatru polskiego – teatr Stanisława Wyspiańskiego – koncepcja teatru ogromnego	Krzysztofa Warlikowskiego, Grzegorza Jarzyny			
	*Zygmunt Hübner, <i>Sztuka reżyserii</i> (fragm.) *Andrzej Wajda, <i>Dla czego pracuję w teatrze?</i> (fragm.)			– wyjaśnia, na czym polega reżyserska lektura dramatu			
Konwencja teatralna, czyli umowa między twórcami a widzami	1 *Thornton Wilder, <i>Nasze miasto</i> (fragm.) *Peter Handke, <i>Publiczność zwymyślana</i> (fragm.)	zdjęcia jednego aktora w różnych wcieleniach scenicznych	– rozpoznaje konwencje teatralne; dostrzega elementy wizerunku postaci, którymi aktor kształtuje oczekiwania widza	– charakteryzuje wybrane konwencje teatralne – wie, co to jest teatr faktury – wymienia przykłady stylizacji teatralnej i gry konwencjami w teatrze – opracowuje inscenizację dowolnego fragmentu literackiego – zainspirowany fragmentem wybranego dramatu wymyśla inscenizację własnych pomysłów dramatycznych	POL	POL gatunek literacki jako konwencja – umowa między autorem i odbiorcą	POL stylizacja i gra konwencjami w literaturze i sztuce XX w. H rola <i>Dziadów</i> Mickiewicza w reżyserii Kazimierza Dejmki w Marcu '68
*Materia sceniczna, czyli	1	zdjęcia ze spektakli, w których scenografia pełni różne funkcje		– rozumie, że wszystkie przedmioty znajdujące się na scenie są znaczące	POL	didaskalia opisujące scenografię w dramacie naturalistycznym, symbolicznym i awangardowym	

scenografia nie jest dekoracją		(np. <i>Krzeseła</i> Eugène'a Ionesco, <i>Szury</i> Mirona Białoszewskiego, <i>Umarła klasa</i> Tadeusza Kantora)		– zna pojęcie „przestrzeń sceniczna” i dostrzega jej związek z konwencją teatralną danej epoki – z tych samych przedmiotów kreuje rozmaite przestrzenie gry, komentuje swoją pracę – wie, co to jest teatr awangardowy – porównuje rolę scenografii w teatrze iluzjonistycznym i w teatrze awangardowym	
*Sytuacja teatralna, czyli próba sił	1	zdjęcia z trzech różnych inscenizacji <i>Na pełnym morzu</i> Sławomira Mrożka Sławomir Mrożek, <i>Na pełnym morzu</i> (fragm.)		– porównuje różne wizje teatralne tej samej sztuki (autorską i różnych reżyserów) – rozumie celowość zastosowania w dziele teatralnym chwytów absurdałnych, groteskowych i parabolicznych – wyjaśnia, jaką rolę w sytuacji teatralnej odgrywa napięcie dramatyczne	F absurd jako diagnoza sytuacji człowieka współczesnego (egzystencjalizm)

			Théodore Géricault, <i>Tratwa „Meduzy”</i> Jean Paul Sartre, <i>Ku teatrowi sytuacji</i> (fragm.) Eugène Ionesco, <i>Dziświadczenie teatralne</i> (fragm.) Martin Esslin, <i>Mroźek, Beckett i teatr absurdu</i> (fragm.)		– omawia zależność sytuacji teatralnej od konwencji artystycznej – porównuje konwencje artystyczne obrazu Géricault i sztuki Mrożka – omawia problem uniwersalności sytuacji teatralnej – porównuje polski „teatr absurdu” z jego europejskim wzorem				
Postać sceniczną, czyli „osoby dramatu” jako rolę	1		wybitne lub nietypowe kreacje aktorskie – zdjecia ze znanych przedstawień teatralnych Konstanty Stanisławski, <i>Praca aktora nad sobą</i> , cz. I (fragm.) Bertolt Brecht, <i>Krótki opis nowej techniki sztuki aktorskiej...</i> (fragm.) Jerzy Grotowski, <i>Aktor ogolony</i> (fragm.)	– rozumie różnicę między postacią sceniczną i postacią dramatyczną (osobą dramatu) – dostrzega zależność charakteru postaci scenicznej od konwencji teatralnej – charakteryzuje trzy wielkie koncepcje sztuki aktorskiej w XX w. („wzrywanie się” w rolę, gra z „dystansem”, „akt całkowity”)	– wypowiada się na temat tożsamości postaci scenicznej (np. relacji z innymi postaciami, rozbiciu postaci) – wskazuje przykłady wybitnych ról drugoplanowych i epizodycznych	POL typy w klasycystycznej komedii charakterów	POL tożsamość bohaterów w dramatach romantycznych	POL dezintegracja postaci w dramacie współczesnym	

		*Jan Kott, <i>Hamlet połowy wieku</i> (fragm.)			– omawia uniwersalność ról aktorskich wpisanych w dzieło Szekspira – porównuje różne teatralne wizerunki Hamleta (na podstawie ilustracji z podręcznika i ew. własnych doświadczeń teatralnych)			
Inscenizacja dramatu	1	CD-ROM <i>Człowiek – twórca kultury</i> , lekcja 4	– omawia etapy przygotowywania spektaklu teatralnego – na podstawie materiału filmowego potrafi scharakteryzować różne rodzaje gry aktorskiej					
Teatr telewizyjny, czyli ani teatr, ani film	1	fragmenty <i>Kartoteki</i> Tadeusza Różewicza w reżyserii Krzysztofa Kieślowskiego (Teatr Telewizji 1979 r.), ew. fotografie z przedstawienia zamieszczone w podręczniku	– analizuje fragment spektaklu telewizyjnego w porównaniu z fragmentami tekstu sztuki – porównuje teatr telewizyjny z teatrem „żywym” i z filmem (np. środki wyrazu, sytuacje odbioru) – rozumie pojęcie „forma otwarta” dramatu – zna nazwiska twórców polskiego Teatru Telewizji i ich dorobek – pisze krótką recenzję wybranego przedstawienia Teatru Telewizji			POL pismenne formy wypowiedzi – recenzja		

				sekwencja) oraz elementy narracji filmowej (czas, przestrzeń, wydarzenia) – wyjaśnia rolę montażu w filmie; określa typ montażu wybranego dzieła filmowego (montaż narracyjny, montaż intelektualny) – porównuje narrację w filmie fabularnym i w powieści	– tworzy scenopis wymyślonego opowiadania – omawia styl narracji w kinie hollywoodzkim (lata 20. XX w.); wskazuje przykłady wspólnych filmów nawiązujących do tego klasycznego wzorca – wyjaśnia znaczenie selektywności obrazu filmowego			
Filmowe środki stylistyczne	1	CD-ROM <i>Człowiek – twórca kultury</i> , lekcja 1	*Lew Kuleszow, [<i>Scena filmowa</i>]	– charakteryzuje podstawowe środki stylistyczne filmu dotyczące rzeczywistości przed kamerą, sztuki operatorskiej i montażu, a także wskazuje ich rolę w tworzeniu narracji filmowej i budowaniu znaczeń – rozumie główne pojęcia stylistyki filmowej (ujęcie, przeciwujęcie, scena,				

			plan, kadr) i umie je zastosować do analizy oraz interpretacji tekstu filmowego					
Kino gatunków	1	fotosy z filmu gangsterskiego, westernu, melodramatu, musicalu, plakat do filmu fantastycznego, ew. fragmenty filmów reprezentujących wybrane gatunki	- wymienia cechy wyróżniające poszczególne gatunki filmowe - charakteryzuje ulubiony gatunek filmowy - rozumie pojęcia: kino gatunków, konwencja gatunkowa, klasyka gatunku	- analizuje fragmenty wybranych filmów, określa ich cechy gatunkowe - podaje przykłady stylizacji w filmie (pastisz, parodia itd.) - wyjaśnia nazwę „fabryka snów” - wskazuje przyczyny popularności komedii w kinie polskim - omawia rolę kina gatunków w kulturze (jednocześnie potwierdzanie uświęconych wartości i zgoda na zastępcze przeżywanie zakazanych przyjemności)	POL	cechy wybranych gatunków literackich		
Kino autorskie	1	fotosy z filmów reprezentujących kino autorskie (np. Lindsay Andersona, Ingmara Bergmana, Federica Felliniego, Wojciecha Jerzego Hasa, Carlosa Saury, Andrieja Tarkowskiego), ew. fragmenty filmów	- omawia problem autorstwa dzieła filmowego - umie wymienić zawody i funkcje osób pracujących nad realizacją filmu - wyjaśnia termin „kino autorskie” - zna postulaty francuskich reżyserów Nowej Fali	- wymienia wybitnych twórców europejskiego i polskiego kina autorskiego; charakteryzuje twórczość jednego z nich - wymienia znane festiwale i konkursy filmowe	POL, H	budowa i symbolika katedry średniowiecznej	POL	rola artysty w różnych epokach (np. w okresie romantyzmu)
							artysta a rzemieślnik	

		reklamy), ew. fragmenty tych programów nagrane na wideo	podejść do przekazu telewizyjnego i ocenić charakter wybranych programów – zna pojęcia: ramówka, telewizja publiczna, telewizja komercyjna, deregulacja – zastanawia się nad zaletami i wadami stacji państwowych i komercyjnych – wskazuje cechy przekazu telewizyjnego (np. nieformalność, nieprzerwany strumień przekazu)	czalną popularność tej stacji – omawia problem regulacji rynku telewizyjnego przez państwo – zna modele ekonomiczno-polityczne telewizji: europejski i amerykański – potrafi krytycznie ocenić charakter programów typu reality show, talk-show	programu telewizyjnego	
		*Horace M. Newcomb, Paul M. Hirsch, <i>Telewizja jako forum kultury</i> (fragm.) *Farrel Corcoran, <i>Telewizja jako Aparat Ideologiczny: Władza i Przyjemność</i> (fragm.)		– omawia rolę telewizji we współczesnej kulturze		
		*Jean Baudrillard, <i>[Telewizja to inny świat]</i>		– dostrzega niebezpieczeństwa wynikające z bezkrytycznego odbioru programów telewizyjnych (np. iluzja neutralności, wymieszanie treści ważnych i błahych) – wymienia tytuły programów, które mogą wywoływać obojętność lub zaangażowanie widzów – omawia związek świata telewizji ze światem rzeczywistym	funkcja informacyjna tekstu	

Konwencje telewizyjnych programów informacyjnych	1	CD-ROM <i>Człowiek – twórca kultury</i> , lekcja 2	– charakteryzuje funkcje, cechy i styl telewizyjnych programów informacyjnych	– potrafi wskazać sposoby osiągania efektu obiektywizmu informacji telewizyjnej – umie przedstawić różnice w sposobach budowania znaczeń w telewizyjnych programach informacyjnych i w sztuce filmowej	POL cechy tekstu informacyjnego	
Internet	1	wybrane informacyjne strony internetowe *Marshall McLuhan, [<i>Globalna wioska</i>]	– porównuje internet z tradycyjnymi środkami przekazu, np. z książką, prasą, listem – zna pojęcia: hipertekst, witryna internetowa – umie wyjaśnić, dlaczego internet jest nazywany medium demokratycznym; wskazuje konsekwencje braku hierarchii informacji w internecie – potrafi przedyskutować kwestię wymogu wolności przekazu informacji i jednocześnie konieczności wprowadzenia ograniczeń w dostępie do treści szkodliwych – zna główne zasady prawa autorskiego	– wyjaśnia, jak komunikacja internetowa przekształca relacje między ludźmi – omawia zależność przekazywanych treści od charakteru przekaznika – zna historię internetu – umie wskazać strony www dotyczące własnego regionu – opracowuje projekt strony internetowej (np. własnej, rodzinnej, klasowej, swojego regionu) – rozumie określenie „globalna wioska”	POL wpływ przekazu elektronicznego na charakter użytego języka analiza niektórych znaków ikonicznych używanych w korespondencji elektronicznej; wpływ tego języka na współczesną polszczyznę	

		*J. C. Herz, <i>Wędrówki po Internecie</i> (fragm.)		– opisuje kontakt z rzeczywistością wirtualną w porównaniu z funkcjonowaniem w świecie rzeczywistym	
*Gry komputerowe	1	zrzuty ekranowe wybranych gier komputerowych		– rozumie pojęcia: system rozrywkowy, fikcja interaktywna, gra sieciowa – charakteryzuje ulubioną grę komputerową – wyszukuje podobieństwa i różnice między grami komputerowymi a innymi dziedzinami życia społecznego, które mogą przypominać gry, np. polityka, wojna, edukacja – wskazuje przykłady sztuki współczesnej, w których odbiorca dzieła może w nie ingerować (np. happening, performance) – bierze udział w dyskusji na temat: Czy gry komputerowe wpływają na wzrost zachowań agresywnych, czy może pozwalają na przeżycie agresji w zastępczy, bezpieczny sposób? – zabiera głos w sprawie wad i zalet gier komputerowych	
		Roger Callois, <i>[Znaczenie gier w kulturze]</i>			

Maria Poprzęcka

Kochankowie z masakrą w tle i inne eseje o malarstwie historycznym

XIX- i XX-wieczna krytyka przypięła malarstwu historycznemu etykietkę nudnego, dydaktycznego, pompierskiego. Szkice Poprzęckiej przeczą tej opinii i uświadamiają nam, że malarstwo historyczne może być dla współczesnego odbiorcy cudownym wehikułem czasu. Obcowanie z dziełami Rubensa, Davida, Delacroix czy Matejki to niepowtarzalna okazja do fascynującej podróży przez epoki, zdarzenia, które zmieniały świat, motywacje i uczucia królów, bohaterów, ale i zwykłych ludzi, okazja do spojrzenia na siebie i na swoje czasy poprzez pryzmat doświadczeń tych, których historie zostały już „namalowane”. **Dokumentowane całościowo reprodukcjami eseje to często z wielką przenikliwością prowadzone historyczne reportaże śledcze, „w sprawie” i „o dziełach oraz ich autorach”.** Kiedy w sposób wnikliwy, wspierci erudycją i dociekliwością autorki, spojrzymy na najbardziej nawet znane obrazy Jana Matejki, to okaże się, że pełno w nich znaczeń i tajemnic, nad którymi jeszcze długo będą rozprawiać historycy...

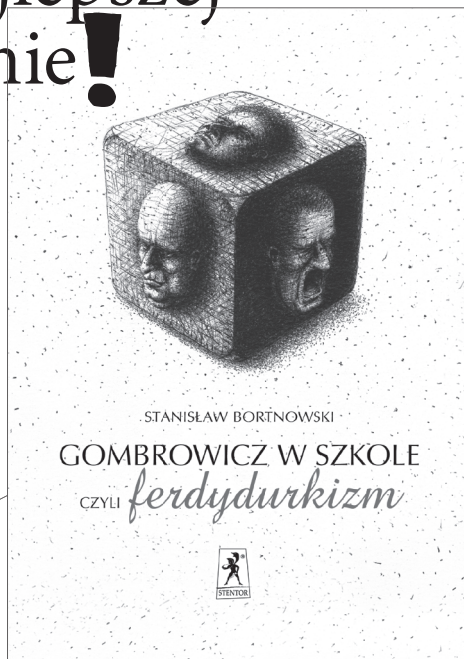
Patron

Patroni medialni

Gombrowicz i Bortnowski w najlepszej formie!

Stanisław Bortnowski, *Gombrowicz w szkole, czyli ferdydurkizm*

Tych wszystkich, którym drogi jest mistrz Witold, informujemy, że z okazji Jubileuszowego Roku Wielkiego Poety przygotowaliśmy, przy dużym zaangażowaniu autora Stanisława Bortnowskiego, nową, bogatszą w interpretacje wersję monograficznej książki metodycznej *Gombrowicz w szkole, czyli ferdydurkizm*. Profesjonaliści (poloniści), amatorzy (uczniowie) i wyznawcy (wszyscy inni) otrzymają poręczne, **szkolne kompendium wiedzy o twórczości autora *Ślubu***. Kolejne rozdziały poradnika zawierają praktyczne wskazówki i propozycje metodyczne dotyczące:

- **biografii** Gombrowicza na lekcjach polskiego
- **lekcji wstępnych** na temat *Ferdydurke*, wprowadzających uczniów w groteskowy świat powieści i przygotowujących ich do lektury
- **lekcji poświęconych analizie i interpretacji *Ferdydurke*, *Dzienników*, *Iwony*, książeczki *Burgunda*, *Operetki* i *Trans-Atlantyku*, a także *Ślubu*, *Pornografii* i *Kosmosu* oraz zestawy pytań, zadań i tematów prac.**